



NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

Između želja politike i potreba tržišta

Proizvođači fosilnih goriva pod sve većim pritiskom klimatskih zakona i agresivnih aktivističkih grupacija traže kompromis između društvene odgovornosti, potreba tržišta i interesa investitora.

EU: Izglasan prvi zakon o smanjenju emisija metana

Greenpeace tuži Eni za „prošlu i buduću ekološku štetu“



OIL



OIL

OIL

77 kompanija na prvom EU tenderu za zajedničke kupovine gasa

SADRŽAJ

NAFTA

OPEC očekuje veću potrošnju Kine, zabrinjava američki dug	OVDE
Cene nafte i četvrte nedelje silazno.....	OVDE
Gasprom njeft uvodi samovozeće kamione za rad u arktičkoj tundri	OVDE
Kako Schlumberger opstaje u Rusiji?	OVDE
Misteriozna indijska brodarska kompanija pomaže izvoz ruske nafte	OVDE
Ruska nafta preplavljuje globalna tržišta preko azijskih posrednika	OVDE
Koliko Kina uvozi nafte i gasa iz Rusije	OVDE
Pad profita Saudi Aramco-a	OVDE
Iran zaplenio tanker kao odgovor na američku zaplenu iranskog tankera?	OVDE
Špekulanti odbacuju naftu – Reuters	OVDE
Turska: Otkriveno ogromno ležište nafte od milijardu barela	OVDE
Lukoil okončao prodaju rafinerije u Italiji	OVDE
Potrošnja dizela pada, benzin se drži	OVDE
EU: Izglasani prvi zakoni o smanjenju emisija metana	OVDE
Greenpeace tuži Eni za „prošlu i buduću ekološku štetu“	OVDE
UNKS: Kretanje cena nafte Brent	OVDE

PRIRODNI GAS

Globalno tržište gasa ostaje zategnuto za grejnu sezonu 2023/24	OVDE
Za zajedničke kupovine gasa EU prijavilo se 77 kompanija	OVDE
Kupovina gasa u Evropi usporava zbog očekivanja daljeg pada cena	OVDE
Preko 3,4 miliona tona LNG-a ostalo na brodovima oko Evrope	OVDE
Eni pokreće arbitražu protiv Gasproma	OVDE

REGION

Čelnik MOL-a: Evropa se mora vratiti tržišnim normama	OVDE
INA: Preko 80% dobiti ide u dividende	OVDE
EU finansira studiju kompanije INA o vetroparku na severu Jadrana	OVDE
OMV Petrom spreman da uplati umanjen doprinos solidarnosti?	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE





NAFTA

OPEC očekuje veću potrošnju Kine, zabrinjava američki dug

BEČ, DOHA - Ministar energetike Ujedinjenih Arapskih Emirata (UAE), Suhail Al Mazrouei, umanjio je potrebu za daljnjim rezovima proizvođača nafte radi balansiranja ponude i potražnje, nekoliko sedmica nakon što su Organizacija zemalja izvoznica nafte (OPEC) i saveznici šokirali tržište nafte najavom velikog smanjenja proizvodnje.

"Nisam toliko zabrinut oko vrlo, vrlo kratkog roka. Sačekajmo. Ovo će biti kolektivna odluka", rekao je Al Mazrouei novinarima u utorak u Abu Dabiju o tome da li su potrebna daljnja prilagođavanja proizvodnje OPEC+.

OPEC i njegovi saveznici trenutno nastavljaju sa pripremama za sastanak ministara u svom sedištu u Beču sledećeg meseca.

U međuvremenu, OPEC u ovomesečnom izveštaju o tržištu nafte objavljenom u četvrtak kaže da će svetska potražnja za naftom porasti za 2,33 miliona barela dnevno u 2023. (skoro nepromenjena u odnosu na prethodnu prognozu od 2,32 miliona).

Potražnja Kine za naftom će porasti za 800.000 barela dnevno u 2023. godini, što je više sa 760.000 ranije prognoziranih

Naftni izvozni kartel u ovomesečnom izveštaju ostavlja prognozu svetskog ekonomskog rasta za 2023. na 2,6%

Kaže da pitanje gornje granice američkog duga do sada nije rešeno. Stvar koja bi mogla imati ekonomske posledice.

Nafta se ove godine povukla za više od 9 posto, zbog kampanje zaoštavanja monetarne politike Federalnih rezervi, zabrinutosti zbog recesije u SAD-u i suprotstavljenih nada za ponovno oživljavanje kineske potražnje.

Cene nafte i četvrte nedelje silazno

SINGAPUR - Cene nafte su u padu i ove nedelje, četvrte u nizu, zbog neizvesnosti u pogledu gornje granice američkog duga i obnovljenih strahova zbog regionalne bankarske krize u SAD-u.



U vreme zaključenja ovog izdanja NEDELJE (0700 GMT) fjučersi Brenta za juli pali su na 74,60 dolara po barelu, što je više od četiri dolara ispod vrednosti u isto vreme prošle nedelje. Američka laka WTI nafta za junske isporuke pala je istovremeno na 70,63 dolara po barelu.

Tržište sirove nafte je značajno opalo u poslednjih mesec dana, s padom vrednosti oba referentna pokazatelja za preko 12% jer su rastuće globalne kamatne stope nastavile da izazivaju strahove od recesije, što može imati negativni učinak na smanjenje potražnje za naftom.

"Takođe, s dugotrajnim strahovima od sporog oporavka kineske potražnje za gorivom, medvjede (cenovno silazno) raspoloženje na tržištu će se verovatno nastaviti i sledeće sedmice," rekao je za Reuters Hiroyuki Kikukawa, predsednik NS Trading-a, jedinice Nissan Securities.

Međutim, spekulacije da bi SAD mogle otkupiti naftu za Strateške rezerve nafte ako WTI padne na oko 70 dolara podržaće cene, dodao je Kikukawa.

Američka vlada je rekla da će kupovati naftu kada cene budu konstantno na ili ispod 67 do 72 dolara po barelu, podseća Reuters.

REGULIŠI PUTNE TROŠKOVE ZA GORIVO PUTEM IMEJL RAČUNA



**PLATI GORIVO BEZ
ODLASKA NA KASU**

PREUZMI APLIKACIJU

DRIVE.GO



Gasprom njeft uvodi samovozeće kamione za rad u arktičkoj tundri

MOSKVA - Kamioni bez vozača koje proizvodi ruski Kamaz počeli su da prevoze teret preko snežne arktičke tundre za proizvođača nafte Gasprom njeft, saopštila je u prošli petak ruska naftna kompanija, prenosi agencija **Rojters**.



Gasprom njeft je saopštio da će kamioni opsluživati naftno polje Vostočno-Mesojahskoe na poluostrvu Gidan. Oni će isporučivati teret preko 140 km duge rute, koja povezuje polje sa naseljem Tazovski.

„Upotreba bespilotnih vozila povećaće efikasnost logistike severnih polja kompanije i povećati obim isporuka neophodne opreme i materijala“, saopštio je Gasprom njeft.

Takođe je rečeno da su kamioni opremljeni sistemima za satelitsku navigaciju i da mogu prepoznati prepreke na putu u krugu od 200 metara. Vozila koriste ruski softver.

Gasprom njeft je jedan od vodećih proizvođača nafte u Rusiji u pogledu upotrebe naprednih tehnologija, uključujući i eksploataciju nafte iz teško dostupnih ležišta, napominje **Rojters**.

Kamaz takođe planira da koristi kamione bez vozača duž prometne saobraćajnice između Moskve i Sankt Peterburga, dva najveća ruska grada.

Kako Schlumberger opstaje u Rusiji?

MOSKVA - Schlumberger (SLB), najveći svetski dobavljač naftnih usluga i opreme, je napravio nekoliko operativnih i strukturnih promena kako bi svoje rusko poslovanje uskladio sa zapadnim sankcijama na naftnu opremu i transfere tehnologije.

Sada, bivši Schlumberger pooštrava transfere opreme, zabranjujući ruskim zaposlenima pristup određenim softverima i sistemima za razmenu poruka, prenosi **Reuters** informaciju potvrđenu i od portparola kompanije registrovane na karipskom ostrvu Kurasao.



SLB je od izbivanja rata u Ukrajini bezmalo zadržao oko 10.000 zaposlenih u Rusiji, pomažući Gasprom njeftu, Rosnjeftu i drugim vodećim energetske kompanijama da pumpaju više nafte i gasa.

Posao je donosio kompaniji otprilike 6% od ukupno 28,1 milijardi dolara prihoda na kraju 2022., što je svedeno na i dalje značajnih 5%.

Ni SAD ni Evropska unija nisu zahtevale od zapadnih naftnih kompanija da napuste Rusiju, ali su zabranile nova ulaganja. Obe su prošle godine takođe ograničile finansijske transakcije sa Rusijom i postavila ograničenja za izvoz određene energetske opreme, tehnologije i usluga.



Misteriozna indijska brodarska kompanija pomaže izvoz ruske nafte

MUMBAI - Jedna misteriozna indijska kompanija za transport nafte prikupila je ogromnu flotu tankera u proteklih 18 meseci i postala je jedan od najvećih prevoznika ruske nafte, piše *Financial Times*.

Prema kompanije za podatke o berzanskim robama, Kpler, mala indijska brodarska kompanija Gatik Ship je isporučila najmanje 83 miliona barela ruske nafte i naftnih derivata, prenosi londonski poslovnik.

U međuvremenu, Gatik je povećao svoju flotu sa samo dva tankera na 58 u protekle dve godine, prema podacima specijalizovane firme Vessels Value.

Više od polovine njenog izvoza nafte dolazi iz ruske državne kompanije Rosnjeft, prenosi FT.

Ruska nafta čini 30% indijske potrošnje sirove nafte, u odnosu na 1% pre izbijanja ukrajinske krize, prema službenim trgovinskim statistikama.

Ruska nafta preplavljuje globalna tržišta preko azijskih posrednika

DUBAI - Tokom prvog tromesečja ove godine, ruski morski izvoz sirove nafte iznosio je 3,5 miliona barela dnevno (bd), premašivši 3,35 miliona bd zabeleženih na početku ukrajinskog sukoba pre godinu dana.

Naftni tajkun sa sedištem u Dubaiju Hakam Valliani kaže za *The Cradle* da sankcije Zapada nisu značajno uticale ni na liniju isporuke ruskog benzina jer su novi kupci popunili prazninu koju je ostavilo tržište EU.

Vašington je, kaže, nametnuo ova ograničenja kako bi prisilio EU da kupuje skupi američki benzin umesto jeftinije ruske nafte.

Zemlje poput Saudijske Arabije, UAE, Kine, Indije i Irana uvoze većinu ruske nafte, ne za domaću potrošnju, već da je transportuju trećim stranama na energetske deficitarna tržišta u Evropi i Aziji, dodaje Valliani

Koliko Kina uvozi nafte i gasa iz Rusije

LONDON - Kina je dramatično povećala upotrebu juana za kupovinu ruskih roba tokom prošle godine, pri čemu su skoro sve njene kupovine nafte i gasa bile u kineskoj valuti umesto u dolarima, saznaje i prenosi u četvrtak Reuters od upućenih lica.

Kineski uvoz glavnih roba od svog severnog suseda iznosio je 88,3 milijarde dolara u 2022., što je 52 posto više u odnosu na 2021.

Više od polovine kineskog uvoza nafte iz Rusije u prošloj godini od 1,73 miliona barela dnevno (mbd) bile su pošiljke morskim putem. Oni uključuju ESPO mešavinu koja se ukrcava iz ruskih luka na Dalekom istoku i Ural koji se ukrcava iz ruskih evropskih luka.

U prvom tromesečju 2023. Rusija je zamenila Saudijsku Arabiju kao najveći dobavljač u Kini, s količinama poraslim za trećinu na rekordnih 2,05 mbd, vrednih 13,7 milijardi dolara tokom kvartala.

Odvojeno, kineska vodeća državna naftna kompanija CNPC kupuje oko 800.000 bd ESPO mešavine od Rosnjefta preko naftovoda Istočni Sibir-Tihi okean u okviru međuvladinih ugovora, uključujući zajmove od procenjenih 50 milijardi dolara i avanse Moskvi. CNPC je isporuke u potpunosti plaćao u juanima od sredine 2022. godine, prema dva visoka izvora koji su upoznati s tim pitanjem.

Kina je prešla na plaćanje u juanima za uvoz gasa putem gasovoda Snaga Sibira koji je počeo sa radom krajem 2019. Uvoz je prošle godine iznosio 16 milijardi kubnih metara (bcm), vredan skoro 4 milijarde dolara, a količina bi 2025. trebalo da dostigne 38 bcm 2025.

Kina je prošle godine zasebno uvezla 6,5 miliona tona ruskog tečnog prirodnog gasa (LNG) u vrednosti od 6,7 milijardi dolara, koji se plaća u dolarima jer proizvod nije pod sankcijama.

Osim toga, očekuje se novo snabdevanje gasom sa ruskog dalekoistočnog ostrva Sahalin u iznosu od 10 bcm u 2026. godini.



20

ГОДИНА У СРБИЈИ

20

 **LUKOIL**

Pad profita Saudi Aramco-a

RIJAD - Naftni gigant Saudi Aramco objavio je u utorak neto profit u prvom tromesečju od 31,9 milijardi dolara, što je nakon pada cena sirove nafte, 19,25 posto manje u odnosu na zaradu od 39,5 milijardi dolara u istom periodu godinu ranije, prenosi u utorak agencija **AFP**.

To je, međutim, preko tri četvrtine od 40,5 milijardi dolara kombinovane dobiti u prvom kvartalu koju je prijavilo pet najvećih zapadnih naftnih kompanija: BP i Shell u Britaniji, ExxonMobil i Chevron u Sjedinjenim Državama i TotalEnergies u Francuskoj.

Kompanija je prijavila rekordnu dobit od ukupno 161,1 milijardu dolara prošle godine.

“Neto prihod bi bio još veći, ali Aramco povećava investicije za razliku od (međunarodnih naftnih kompanija) koje se još uvek drže veće kapitalne discipline,” rekao je Jamie Ingram, viši urednik u bliskoistočnom nedeljniku MEES.

BUDI U POKRETU
UZ EURO PETROL
KLUB APLIKACIJU

Euro Petrol

Available on the App Store
GET IT ON Google Play
Available on the AppGallery

Sve informacije o benzinskim stanicama, akcijama, promocijama, klubskim popustima i još mnogo toga dostupni su na tvom mobilnom telefonu.

Preuzmi aplikaciju i postani član Euro Petrol Kluba online i besplatno!

www.euro-petrol.com

Iran zaplenio tanker kao odgovor na američku zaplenu iranskog tankera?

LONDON - Sjedinjene Države nedavno su zaplenile teret iranske sirove nafte s tankera na moru, prema pomorskoj sigurnosnoj firmi, posle čega je Iran krajem aprila odgovorio zaplenom karga sirove nafte američke kompanije Chevron kod obale Omana, piše **Oilprice**.



Iranska državna novinska agencija **IRNA** saopštila je da je do zaplene došlo nakon što se nepoznati brod sinoć sudario sa iranskim brodom u Persijskom zalivu, zbog čega je nekoliko iranskih članova posade nestalo i povređeno.

Američka mornarica je međutim optužila Iran za ometanje prava plovidbe u međunarodnim vodama, nazivajući incident "pretnjom pomorskoj sigurnosti i globalnom gospodarstvu", piše Oilprice.

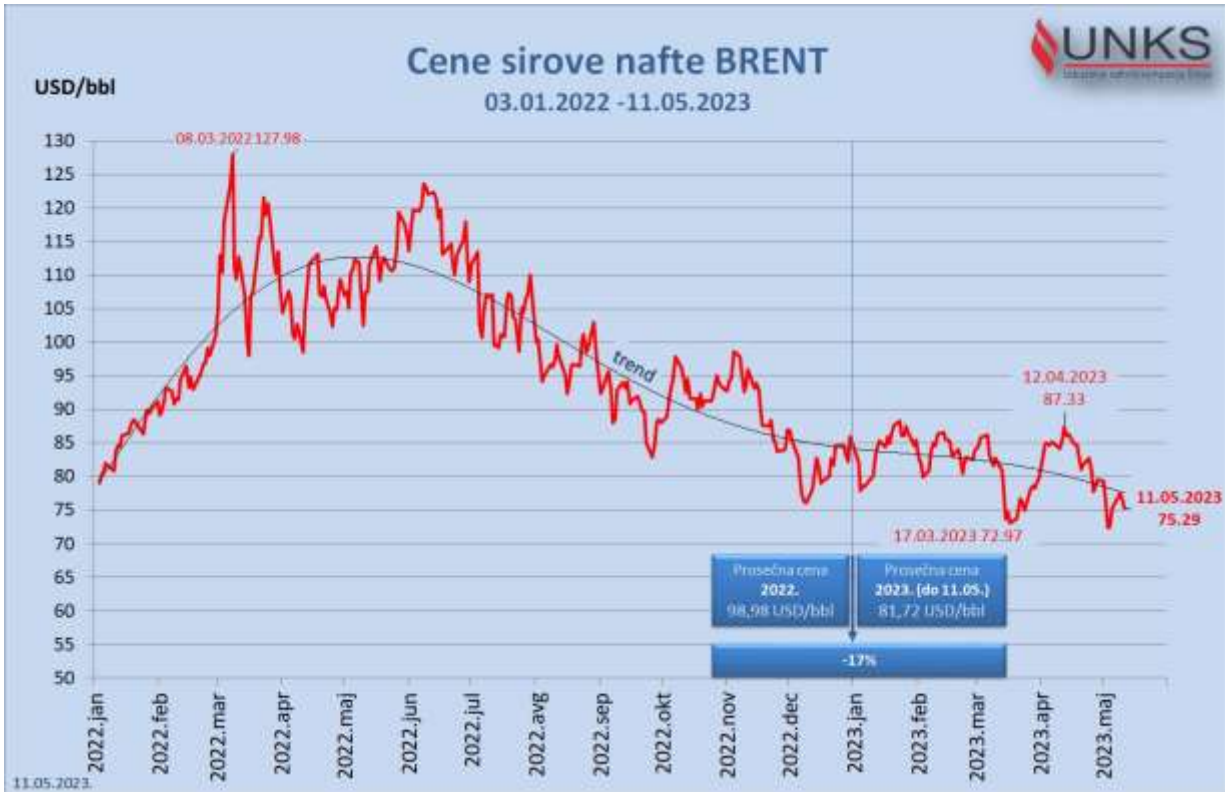
Prošlog petaka su se, međutim, pojavile nove informacije iz pomorske sigurnosne firme Ambrey, koja tvrdi da je iranski motiv za zaplenu Chevron-ove sirove nafte bila odmazda za američku zaplenu koja se dogodila pet dana ranije.

Upućeni izvori rekli su da su Sjedinjene Države zaplenile tanker Suez Rajan na Maršalovim ostrvima nakon što su dobile sudski nalog da to učine.



PETROL

ZLATNA PETROL KARTICA



Špekulanti odbacuju naftu - Reuters

LONDON - Portfolio investitori su odbacili naftne fjučerse i opcije, preokrenuvši talas kupovna podstaknut rezovima proizvodnje OPEC+ koalicije najavljene početkom aprila, piše **Reuters**.

Menadžeri fondova prodali su ukupno 232 miliona barela u poslednje dve nedelje, što je najbrži tempo prodaje od izbijanja bankarske krize u SAD-u u martu, a pre toga od izbijanja pandemije u februaru 2020.

Kao rezultat toga, kombinovana pozicija je smanjena na samo 302 miliona barela 2. maja sa 534 miliona barela 18. aprila.

Cenovno rastuće, bikovske duge pozicije su brojčano nadmašile oprečne medveđe kratke u odnosu od samo 2,22:1, sa 5,00:1 (18.april).

Pozicija se u suštini vratila na mesto gde je bila 21. marta (289 miliona barela, 2,16:1) pre nego što je OPEC+ iznenadio investitore najavom smanjenja proizvodnje u ukupnom iznosu od više od milion barela dnevno.

MOĆNO GORIVO ZA MOĆNE PERFORMANSE

100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN
 EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva.
 Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama!

EKO



Turska: Otkriveno ogromno ležište nafte od milijardu barela

ISTANBUL - Turkish Petroleum (TPAO) napravio je najveće otkriće sirove nafte na kopnu Turske s nalazom za koji se procenjuje da sadrži milijardu barela, saopštila je turska kompanija.

Otkriće je registrovano u jugoistočnoj provinciji Sirnak, koja se graniči sa poluautonomnom regijom Kurdistan u Iraku i Siriji, prenosi 4. maja *Oilprice*.

Turkish Petroleum je izbušio istražnu bušotinu i naišao na više od 162 metra lakog naftnog ležišta sa API gravitacijom od 41.

Bušotina već proizvodi oko 10.000 barela nafte dnevno, saopštio je TPAO.

Cilj proizvodnje je postavljen na 100.000 barela dnevno, što bi bilo više nego dvostruko više od aktuelne turske proizvodnje nafte, pa se očekuje a će uspeh istraživanja pomoći u postizanju energetske nezavisnosti Turske, navodi TPAO u saopštenju.

Turska trenutno za svoju potrošnju najviše zavisi od uvoza nafte.

Potrošnja dizela pada, benzin se drži

NUJORK - Dok je potrošnja dizela obično prva koja pada u recesijskim vremenima i već su viđeni prvi znaci toga, potražnja za benzinom u SAD je do sada bila snažna u 2023. godini, piše u utorak *Oilprice*.

Ipak, baš kao što su marže benzina počele da padaju u aprilu, podaci o impliciranoj potražnji koje je objavila EIA zabeležili su neverovatnih 900.000 b/d pad prošle nedelje, što je izazvalo bojazan da potražnja tokom leta neće biti tako sjajna kao što se ranije mislilo.

Određeni porast potražnje mogao bi doći od nižih cena ako se višak kapaciteta rafinerije u SAD zaista materijalizuje, sa 2 miliona b/d novih kapaciteta koji će doći na tržišta ove godine.

Lukoil okončao prodaju rafinerije u Italiji

MOSKVA - Litasco, podfirma ruskog proizvođača nafte Lukoila, okončala je prodaju rafinerije nafte ISAB na Siciliji, u Italiji, privatnoj investicionoj kompaniji GOI Energy, sa sedištem na Kipru.

Posao, čija vrednost nije saopštena, je odobrila italijanska vlada u aprilu ove godine.



Neke važne uslove postavila je italijanska vlada, što uključuje ne otpuštanja radnika, održavanje ekoloških standarda i obavezu GOI Energy da ne nabavlja naftu potrebnu za rafineriju iz Rusije.

U Italiji, ISAB poseduje značajan petrohemijski kompleks sa postrojenjima za kogeneraciju, gasifikaciju i rafinaciju energije.

Rafinerija ISAB ima tri proizvodne lokacije koje su međusobno povezane sistemom cevovoda.

Postrojenje prerađuje 320.000 barela sirove nafte dnevno, što predstavlja jednu petinu ukupnog kapaciteta prerade zemlje.

Rafinerija u Priolo Gargallu zapošljava skoro 1.000 ljudi.

GOI je napomenuo da planira da pretvori rafineriju u jedan od najznačajnijih evropskih energetske centara kroz strateške sinergije s poslovnim partnerima poput globalnog trgovca naftom i berzanskim robama Trafigura. U tom kontekstu, ISAB i Trafigura su potpisali dugoročne komercijalne ugovore kako bi osigurali kontinuirano snabdevanje sirovinama kao i preuzimanje gotovih proizvoda.

EU: Izglasan prvi zakon o smanjenju emisija metana

STRAZBUR - Parlament Evropske unije izglasao je ove nedelje jačanje propisa o emisiji metana u energetske industriji, posebno usmerenih na fosilna goriva, prenosi *Environmental Leader*.



To je prvi zakon EU koji ima za cilj smanjenje emisija metana, a pokriva direktne emisije metana iz sektora nafte, gasa i uglja.

Evropski parlament traži od Komisije EU da predloži obavezujući cilj smanjenja emisija metana u EU do 2030. za sve relevantne sektore do kraja 2025.

Energetska industrija zahvata oko 40% globalnih emisija metana, prema Međunarodnoj agenciji za energiju (IEA), odmah iza poljoprivrede.

Zakon će zahtevati od operatera da poprave ili zamene sve komponente za koje se utvrdi da ispuštaju metan u roku od pet dana nakon što je problem otkriven.

Osim toga, navodi se da zemlje EU moraju uspostaviti strategije saniranja neaktivnih gasnih i naftnih bušotina, a takođe predlažu da se pravila primenjuju na petrohemijski sektor.

Počevši od 2026. godine, zakon će zahtevati da kompanije koje uvoze naftu, gas i uglj u Evropu ispunjavaju standarde zakona.

Kako bi se postigli međunarodni klimatski ciljevi za 2050., emisije metana u industriji fosilnih goriva moraju pasti do 75% do 2030. godine, prema IEA.

Greenpeace tuži Eni za „prošlu i buduću ekološku štetu

RIM - *Greenpeace Italia* saopštio je u utorak da tuži italijanskog energetskog giganta Eni zbog doprinosa globalnom zagrevanju, u poslednjoj u nizu klimatskih tužbi protiv naftnih i gasnih kompanija širom sveta.

GREENPEACE

Greenpeace u saopštenju navodi da pokreće pravni postupak "za prošlu i potencijalnu buduću štetu, čega je Eni bio dobro svestan, ali je odlučio da ignoriše decenijama".

U izjavi, Eni je tužbu ocenio kao "neosnovanu", prenosi *AFP*.



"Eni je ostvario rekordnu dobit u 2022. godini, ali nastavlja da ulaže u širenje poslovanja s fosilnim gorivima, odbacujući klimatske uticaje i ignorišući lokalne zajednice", saopštavaju iz *Greenpeace*-a.

Prema podacima ekološkog konsultanta *Oil Change International* u 2022. godini Eni je uložio 15 puta više u segmente poslovanja u kojima dominiraju fosilna goriva nego u segment *Plenitude* koji uključuje nešto obnovljive energije, uz rekordnu dobit.

Tužitelji su zatražili od suda u Rimu da se izjasni o tome da li je Eni prouzrokovao štetu "kršenjem ljudskih prava na život, zdravlje, privatni i porodični život".

Eni je rekao da će na sudu objasniti svoju "strategiju dekarbonizacije", za koju je rekao da balansira tri cilja: "održivost, energetske sigurnost i konkurentnost zemlje".



HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

GAS

Globalno tržište gasa ostaje zategnuto za grejnu sezonu 2023/24

PARIZ - Globalna tržišta gasa se postepeno obnavljaju, ali se očekuje da će ostati zategnuta u 2023. zbog smanjenih isporuka Evropi iz ruskih gasovoda, saopštila je IEA - Međunarodna agencija za energiju.

Smanjene tržišne napetosti i relativno dobro popunjena skladišta uoči leta razlozi su za oprezan optimizam ali ne isključuju buduće potrese, jer će globalno snabdevanje gasom ostati ograničeno 2023. godine, a globalna ravnoteža je podložna neobično širokom spektru neizvesnosti", navodi IEA u svom Kvartalnom izveštaju o tržištu prirodnog gasa, objavljenom 4. maja.

Rizici, koji uključuju nepovoljne vremenske prilike, kao što su suvo leto, manja dostupnost LNG-a i mogućnost daljeg pada ruskih isporuka u Evropu, mogli bi obnoviti tenzije na tržištu i oscilacije cena.

U Evropi je potrošnja gasa pala za rekordnih 16% ili 55 milijardi kubnih metara (bcm), tokom grejne sezone 2022/23.

U izveštaju se navodi da je EU potrebna samo polovina nivoa ubrizgavanja u skladištu koji je viđen u leto 2022. kako bi dostigla cilj od 90% skladištenja do početka sezone grejanja 2023/24.

LNG sada čini dve trećine evropskog uvoza gasa, zadovoljavajući oko jedne trećine potreba za gasom tokom grejne sezone 2022/23. Evropski uvoz LNG-a porastao je za 25%, ili 20 milijardi kubnih metara tokom grejne sezone, pri čemu su Sjedinjene Države isporučivale preko 45% uvećane ponude.

Ali predviđa se da će se globalna onuda LNG-a povećati za samo 4% (ili oko 20 milijardi kubnih metara) u 2023., što ne bi bilo dovoljno da nadoknadi očekivano smanjenje ruskih isporuka gasa u Evropu.

U međuvremenu, kineski uvoz LNG-a oporavio se u martu, podržan većom domaćom potražnjom.

Za zajedničke kupovine gasa EU prijavilo se 77 kompanija

BRISEL – Evropska komisija je u sredu pokrenula prvi međunarodni tender za zajedničku kupovinu gasa za zemlje Evropske unije i Energetske zajednice, koristeći nedavno kreirani mehanizam AggregateEU.

Na ovom tenderu, 77 evropskih kompanija podnelo je zahteve za ukupan obim potražnje za gasom od 11,625 milijardi kubnih metara (bcm).

Potražnja LNG-a iznosi 2,697 bcm, dok se za isporuku cevovodom traži 8,928 bcm, objavljeno je na portalu ec.europa.eu



Međunarodni dobavljači gasa, osim Rusije, sada su pozvani da do 15. maja dostave svoje ponude, posle čega će AggregateEU uskladiti kupce sa dobavljačima, ne uplićući se u pregovore.

Ovaj prvi krug tendera pokriva isporuke gasa od juna 2023. do maja 2024. godine.

Ukupno 101 firma je izrazila interesovanje za platformu, bilo kao kupci ili prodavci - što je, kako rekao je potpredsednik EK Maroš Šefčović, "premašilo naša očekivanja".

Češka energetska kompanija CEZ, španska Cepsa i poljska PKN Orlen su među kompanijama koje planiraju da učestvuju u šemi zajedničke kupovine, rekli su portparoli kompanija.

Zvaničnici EU su rekli da su neke velike energetske kompanije izrazile oklevanje da učestvuju, naglašavajući da mogu pregovarati o vlastitim gasnim poslovima po konkurentnim cenama.

Kupovina gasa u Evropi usporava zbog očekivanja daljeg pada cena

LONDON – Kupovina prirodnog gasa potrebna za dopunu skladišta u Evropi je sporija nego inače za ovo doba godine uprkos nedavnom padu cena, pošto neki kupci očekuju dalji pad, dok su procene analitičara oprečne, piše u ponedjeljak **Bloomberg**.

Referentni fjučersi na kontinentu srušili su se na tek deo rekordnih nivoa viđenih prošlog leta, ali to nije bilo dovoljno da se stimulišu kupovine s potrošnjom koja se sporo oporavlja od kriznih padova. Uverenje da će cene nastaviti pad ostavlja mnoge kupce da čekaju da popune zalihe uoči sledeće zime.

Smanjena potrošnja goriva znači da su globalne zalihe za sada dovoljne da pokriju evropsku potražnju, čak i sa smanjenim ruskim tokovima. Međutim, proizvođači i trgovci gasom upozoravaju da kriza nije gotova, a odloženi i neizvesni oporavak potrošnje mogao bi narušiti krhku tržišnu ravnotežu, dodaje agencija.

"Postoje neka očekivanja da bi cene mogle pasti na samo 10 evra po megavat-satu, što je više od 70 posto manje u odnosu na sadašnje nivoa, ali čak i ako se to dogodi, niže cene neće dugo trajati", kaže

Klaus Reinisch, direktor prodaje u švajcarskom trgovcu energijom MET Holding AG..

Veliko oslanjanje na globalnu robu poput tečnog prirodnog gasa — koji je zamenio rusko gorivo iz gasovoda — ostavlja Evropu izuzetno izloženom širim tržišnim potezima i oštroj oscilaciji cena, kaže Reinisch.

Tržište je još uvek ranjivo. Brzo povećanje potrošnje gasa iz industrije, zajedno sa ponovnim porastom potražnje iz Azije, ostavlja rizike. Analitičari od Goldman Sachs-a, do Boston Group Consultinga vide mogućnost vraćanja cene iznad 100 evra.

Preko 3,4 miliona tona LNG-a ostalo na brodovima oko Evrope

LONDON - Više od 3,4 miliona tona LNG-a ostalo je na brodovima u blizini Evrope više od 20 dana do početka ove nedelje, prema podacima koje je prikupio **Bloomberg**, što je pokazatelj da evropsko tržište trenutno ima više ponude nego potražnje.



Na Interkontinentalnoj berzi (ICE), junski holandski TTF fjučers prirodnog gasa, koji je merilo za evropsku trgovinu gasom, 9. maja je pao na 35,95 evra po megavat satu.

Od 9. maja skladišta širom EU bila su popunjena 62,04 posto, prema podacima Gas Infrastructure Europe.

Predviđa se da će veće letne zalihe i snažna dostupnost LNG tereta zadržati pritisak na dodatno pojeftinjenje gasa u Evropi.

Eni pokreće arbitražu protiv Gasproma

RIM - Italijanska kompanija Eni pokrenula je arbitražni postupak protiv ruskog Gasproma zbog prekida isporuke gasa Italiji nakon izbijanja ukrajinske krize, prenosi u utorak **Bloomberg**.

„Ugovori o izvozu sa Gaspromom su i dalje na snazi", saopštio je italijanski energetska gigant odgovarajući na pitanje akcionara pred ovonedeljnu godišnju skupštinu, dodajući da rezovi koje je primenila ruska kompanija stoga podležu arbitražnom postupku.

Protok ruskog gasa u Italiju pao je od juna prošle godine skoro na nulu, rekao je domaćim medijima ovih dana glavni izvršni direktor Enija Claudio Descalzi.

Italijanska kompanija ima za cilj da u potpunosti zameni količine ruskog gasa do 2025., koristeći odnose s proizvođačima kao što su Alžir, Egipat, Mozambik, Kongo i Katar. Italija je uvozila oko 40% svog gasa iz Rusije pre invazije na Ukrajinu.

ЕНЕРГИЈА која нас спаја



ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Булевар ослобођења 69, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

 **СРБИЈАГАС**

REGION

Čelnik MOL-a: Evropa se mora vratiti tržišnim normama

BUDIMPEŠTA - Izlazak iz energetske krize može biti samo tržišno zasnovan, a pre ili kasnije moraćemo se vratiti tržišnim normama, rekao je generalni direktor mađarske naftne i gasne kompanije na generalnoj skupštini MOL-a u Budimpešti, prenosi u ponedjeljak agencija **MTI**.

Žolt Hernadi je naglasio da vlade i međunarodne institucije moraju prihvatiti da se, dugoročno gledano, potrebna ravnoteža može održati samo na osnovu tržišnih standarda.

On je istakao da se 7 od 10 sankcija EU protiv Rusije odnosi na energetiku. MOL mora osigurati snabdevanje regiona istovremeno ispunjavajući zahteve međunarodne zajednice, rekao je on.

Hernadi je rekao da, iako su izgrađene mnoge interkonekcije kako bi se osigurala sigurnost snabdevanja energijom, zavisnost Mađarske i regije od (ruske) nafte i gasa potiče iz vremena kada je diversifikacija bila nemoguća. Na tome su izgrađene rafinerije nafte i te tehnologije se ne mogu menjati preko noći, rekao je on.



INA: Preko 80% dobiti ide u dividende

ZAGREB - Akcionari Ine će na glavnoj skupštini, koja je sazvana za 15. juni, odlučivati o predlogu da se gro dobiti hrvatske naftne kompanije pod upravom mađarskog MOL-a iz prošle godine, ili iznos od 200 miliona evra, isplati za dividendu, najavljeno je u ponedjeljak u pozivu za skupštinu.

Ina d.d. je prošle godine ostvarila dobit u iznosu od 1,84 milijarde kuna, što iznosi 243,76 miliona evra. U zakonske rezerve bi se rasporedilo 12,2 miliona evra, a u zadržanu dobit 31,6 miliona evra, navodi se u pozivu.

"Uzevši u obzir stabilnu finansijsku poziciju i nisku zaduženost društva, koje mu omogućuje finansiranje investicionih planova, predlaže se distribucija dobiti društva u obliku isplate dividende u iznosu od 20 evra po dionici", obrazložila je uprava Ine svoj predlog.

Ta dividenda je viša za 53 posto u odnosu na onu isplaćenu lani, koja je iznosila 98 kuna po deonici, napominje **SeeBiz**.

Inače, mađarski MOL u Ini ima 49,1 posto akcija, Republika Hrvatska 44,8 posto, a privatni i institucionalni investitori 6,1 posto.

Kako je od 1. januara ove godine evro službena valuta u Hrvatskoj, pred glavnom skupštinom je i odluka o usklađenju temeljnog kapitala i nominalnog iznosa deonica društva, pri čemu se predlaže njegovo povećanje za 5,5 miliona evra.

Naime, temeljni kapital Ine iznosi devet milijardi kuna i podeljen je na deset miliona redovnih akcija, nominalne 900 kuna, a kada se to preračuna prema fiksnom kursu konverzije (7,53450 kuna), iznosio bi 1,2 milijarde evra, podeljen na deset miliona redovnih akcija, nominalnog iznosa 120 evra.

EU finansira studiju kompanije INA o vetroparku na severu Jadrana

BRISEL – EU program CEF Energy će kofinansirati pripremne studije za procenu izvodljivosti vetroparka na moru kapaciteta 300 MW u obalnoj zoni severnog Jadrana u blizini Hrvatske i Italije.

To bi zahvatilo oko 2.200 km² morske površine između gradova Pule u Hrvatskoj i Ravene u Italiji, *saopštila* je u utorak Evropska komisija.



Studije će izvoditi hrvatska naftna i gasna kompanija INA kako bi identifikovala i razvila glavne parametre planiranog projekta CB RES i formalizovala mehanizam prekogranične saradnje između Hrvatske i Italije.

Ako ishod studija bude pozitivan, i podložno konačnoj investicionoj odluci projekta, izgradnja vetroparka mogla bi početi 2026. godine da bi 2029. godine krenula u komercijalne operacije.

OMV Petrom spreman da uplati umanjen doprinos solidarnosti?

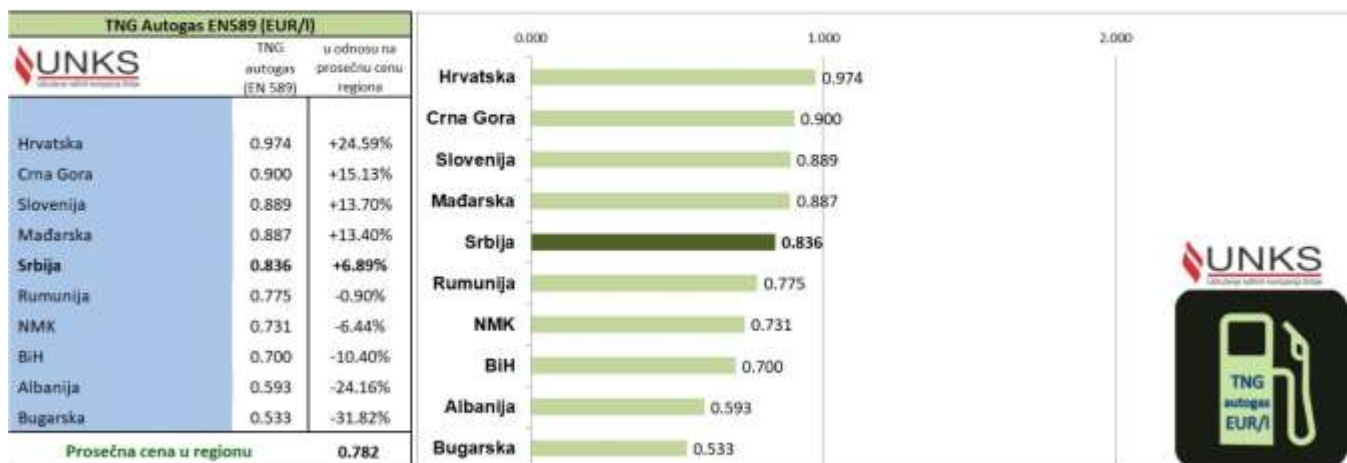
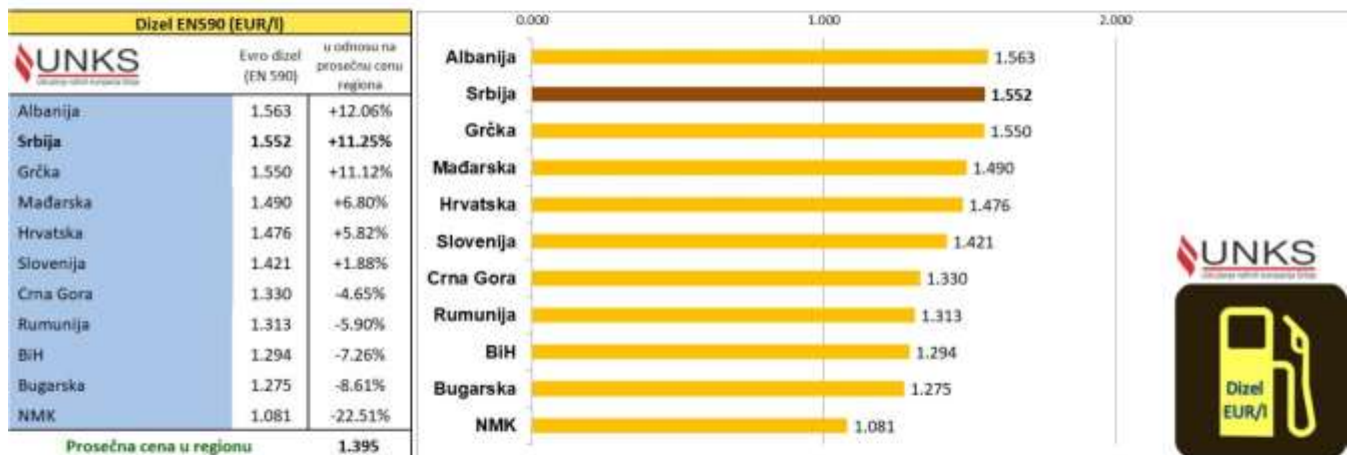
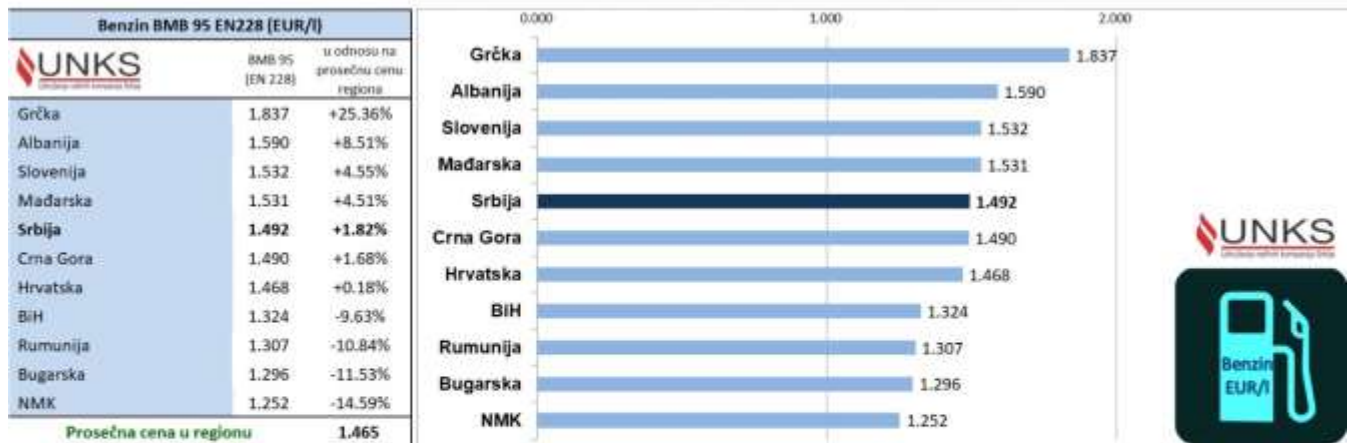
BUKUREŠT - OMV Petrom će pristati da plati doprinos solidarnosti prema revidiranoj formuli, koju su poslanici nacionalne skupštine Rumunije usvojili na predlog predsednika Klausa Johanisa, navodi *Ekonomika.net* pozivajući se na stav iz kvartalnog izveštaja vodeće rumunske naftno-gasne kompanije.

Nova formula predviđa doprinos od oko 300 miliona evra, umesto 1 do 1,2 milijarde evra prema formuli koju su prvobitno usvojili zakonodavci i koju je OMV Petrom ocenio neustavnom.

Senat je 2. maja usvojio novi amandman na zakon izglasan u martu, kojim se, u slučaju OMV Petrom, uvodi doprinos koji se naplaćuje na količinu prerađene sirove nafte od 350 RON (70 evra) po toni. Dan kasnije, amandman je usvojio i Predstavnički dom i predsednik Johanis bi trebalo da ga proglasi.



Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 08.05.2023. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka





NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave